

Česká próza

Ivana Myšková
Níčení

Ivana Myšková

Debut

fra

Česká próza

Ivana Myšková
Níčení

fra

Ivana Myšková (1981) se narodila v Roudnici nad Labem. Vystudovala Literární akademii v Praze, obor tvůrčí psaní a mediální komunikace. Od roku 2007 působí na stanici ČRo 3 – Vltava, kde natáčí rozhovory a reportáže o literatuře pro pořad Mozaika a příležitostně vytváří i delší komponované pořady. Jejím debutem byla rozhlasová hra *Odpoledne s liliputem* (2007). Prozaické texty publikovala v Revolver Revue a v internetovém časopise Dobrá adresa.

Ivana Myšková
Nícení

Ivana Myšková
Nícení

fra

Knihy vychází s podporou
Ministerstva kultury ČR.

Česká próza
Ivana Myšková
Nícení

Fotografie na obálce Kristýna Moješčíková,
z cyklu *Home Sweet Homes*, 2010 (výřez)
Jako eknihu vydalo roku 2014 Fra,
Šafaříkova 15, 12000 Praha 2,
fra@fra.cz, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2012, 2014
Text © Ivana Myšková, 2012, 2014
Cover photo © Kristýna Moješčíková, 2010
Author photo © Radek Brousil, 2012
ISBN 978-80-87429-30-3
ISBN 978-80-87429-94-5 (Pdf)
ISBN 978-80-87429-95-2 (ePub)
ISBN 978-80-87429-96-9 (Mobi)

*Alexandře Berkové
mým kajkám
a Mileně*

*Vajíčka kajky mořské (Somateria mollissima) leží v heb-
kém prachovém peří, které si samice vytrhává z hrudi.*

Od agamy po žraloka

Velký ilustrovaný slovník zvířat

Nevím, kdo jsem, ale trpím, když jsem deformován, toť vše.

Witold Gombrowicz

A bujný fíkus bujně rostl až ke stropu. A pak už nemohl dál – byl tam ten strop.

„Musíme ho ufíknout,“ řekl Předobraz.

„Musíme udělat díru do stropu,“ řekla Hermína.

„Jak byste se sem hodila!“ zvolal před prázdným výklenkem ve zdi zchátralého kostela, výklenkem pro světce. „Stála byste nehnutě, v modré říze po paty a odpouštěla hříchy!“

„To bych mohla, dlouho sháním smysluplnou práci,“ řekla jsem. A on se sklonil, hluboce se sklonil, že mě vysadí. A já jsem stoupala a stoupala a konečně se vyškrábala do té niky, oprášila si kolena a zaujala svatý postoj. Byl odtud krásný výhled na okolní kopce a rybníky, a ty se oslnivě leskly. Ale jako by prázdnota, kterou jsem právě vyplnila, na oplátku zas vyplnila mě a já se náhle na něj podívala s úzkostí a děsem: „Co když mi bezbožníci dojdou? Je jich přece jenom omezené množství.“ On ucouvl o krok. „Neboj se.“

„Co když jsem tu pozdě a svět je zcela napraven a nebudu už k užitku?“ On ucouvl o kroky dva. „Neboj.“

„Co když mezi bezbožníky budou velké mezery? Co budu dělat mezi tím? Nemám tu nic na čtení. Jen tohle...“ Obrátila jsem se ve své nice k nápísům: *Husník je zkurvysyn a Narvu ti ho do krku...* „Co tady bude číst v těch prodlevách?“ A veliká prodleva se rozevřela mezi námi, rozvíraná přítomnou bezradností a budoucím steskem. On před ní ucouvl, aby tam nepadl, řekl: „O čtení se ti postarám,“ a zmizel.

Nesmíš mi věřit, Elvíro! Běda ti! Určitě je to smyšlenka. Takovou radost bych neunesla! A co vidíš? Žiju.

I kdybys uvěřit chtěla, musím Tě zklamat, je to sen... Život je přece dřina a odříkání.

Jenomže počet zázraků převyšuje počet obyvatel světa. Měj oči na štopkách, Elvíro, uvidíš jako šnek a pak je spatříš taky. Díváš se? A co? Nic? Tak vidíš. Je to celé nesmysl.

Co když jedeš vlakem na nějaké místo a do kupé přistoupí pohledný a usměvavý muž a bez zbytečných řečí se dáte do řeči a vystoupíte kupodivu spolu a vyкроčíte stejným směrem? Co když jdete lesem, rezervací, všechno je chráněné a i Ty cítíš, že jsi pod ochranou? Co když jdete (a už je to putování) a potkáváte v lesích betonové bunkry, okolo rostou tisíce netykavek a Ty s ním (s tím mužem z vlaku – nemožné) hledáš nejučtější lusky, přesně jako v dětství, vybuchují po dotyku jako pumy a shodnete se: Ty bunkry jsou tu proti netykavkám. Ve stříně je hnízdo a vás zajímá shodně: Který pták rád zobe netykavky?

A co když potkáváte staré vodárny, ty drobné vodní paláce, a křičíte jak malí: „Ty jsou jak hrnce s pokličkou! A taky modrý!“ A zdoláváte cestu rozbrázděnou skosenými stromy, na nich čtyři dřevorubci, povzdechnou si nahlas: Vy se máte, chodit po vejletech...

A co když se, bez mapy a bez úsilí, šťastnou shodou, objevíte v místě, kde si teď udiveně musíte říct: Tady jsem měl(a) být až zítra. A vstupujete stejnou brankou do stejného domu a nacházíte lidi, s kterými se znáte a musíte se divit tomu zpoždění: Proč jsme se my dva potkali až dnes?

Je půvabný a křehký a barva očí se mu mění podle světla. Vzezření šlechtické, zdvořilost, mravy... Vztahy jsou to jediné, o čem nevtipkuje. Je jako chodící myšlenka, tichý (jen smích je bujarý, s vějířky vrásek kolem očí), éterický (je to snad směšné, říct to o muži, ale ať – pro mě je) tak, že se ho bojím dotknout, abych ho nezranila a aby se mi nerozplynul.

A kůži má jako žena (skoro jako Ty!).

V řeči je cudný, až panický. (V řeči. Jinak je to přece nemožné, v pětadvaceti.) A moudrý a zkušený je – co toho ví, to musím dohnat! Jsem ostudně vzadu. (Bude můj učitel!) A přemýšlivý je! Zkoumá mé věty tak zodpovědně. Já říkám: Jsou hloupé, to si nezaslouží. On říká: Jen mě nech. – To jen pro ilustraci, samozřejmě si vykáme a budeme si vykat, nabízí to velké možnosti.

A chodí neslyšně, po způsobu šelem a objeví se vždycky nečekaně náhle, překvapí – vždycky ale vhod. (Hned jak se mi už už začne stýskat. A to ho znám šest hodin!)

Už končím, už musím, už nesmím ztratit ani minutu. Je kýč psát v radosti, ještě v té euforii – Ty mi to odpusť. Ty, jako jediná, která to čte.

Tvoje Hermína

11. června

Snad jste můj dopis nečekal tak brzy. Ani já ne, věřte mi. Zapírala jsem ho sama v sobě, trhala stránky, které nebyly... Ale čtyři dny jsou právě tak únosné. Čtyři dny, a mohla bych objímat zeměkouli!!!

Já vám taky zmizím! Jenomže co když to pro Vás není výhružka? Všimáte si, jak zoufalství šikovně zaláním pustou hrou? Nemáte-li oči rentgenové...

Nemáte-li oči rentgenové, nemusel jste prohlédnout, proč jsem tak rychle odmítla ten večer. Měš-

ťácká morálka, samozřejmě, matčiny výzvy k nedůvěře, stud, vlastní neřestnost... taky. Ale ten jediný důvod byl: protože jsem po ničem jiném netoužila! Vdechovat vůně (Mám Vám věřit, že jsem si opravdu přivoněla k tamaryšku?) a nebát se (vždyť jsou tak omamné), protože Vy budete se mnou...

Pochopte, to jsem si musela odepřít.

Ještě že jste mi nerozmlouval dlouho. Zeptal jste se dvakrát. Zeptat se potřetí, povolila bych. To jste se nemohl zeptat ještě jednou? Mohla jsem sama před sebou uhájit svou pevnou vůli, mohla jsem dokázat, že skutečně nepovolím. Takhle jsem stále na pochybách...

Na mé jméno se, doufám, rozpomenete

Nesmím se na lidi tolik usmívat. Špatně se to chápe, myslí se, že tím něco myslím, a někdy dokonce, že tím něco říkám! Jenomže já mlčím, mlčím a usmívám se, snad je to trošku záhada, ale proč ji luštit – nikdy se nepřidám k výpravě k jezeru Loch Ness. Copak se musím pořád vysvětlovat? To nebylo na vás. Ne? Tak proč jste se na mě dívala? Já se na vás nedívala. Ne? A co je tohle? To není dívání? A zadívá se na mě tak, že musím uznat, ano, jestli to vypadalo takhle, tak to dívání bylo, dobře, bylo to dívání. Ale to neznamená, že jsem se na vás usmívala. Ne? plácne se do stehů. Tak na koho? Na koho, když jste se dívala na mě? A čeká, čeká a povytáhne obočí. Neusmívala jsem se na vás a neusmívala jsem se na nikoho druhého. Vůbec na nikoho jsem se neusmívala. Hm. Aha.

A mně by se chtělo smát, obočí mu povylezlo tak, že málem srostlo s vlasy (což bylo komičtější o to, že muselo překonávat pleš), ale nesměla jsem, zas by si to špatně vyložil a zas bych mu to špatně vysvětlila.

Ptal by se ještě: A na koho teda? Na koho, když vůbec na nikoho? A já bych ho jen zpražila svou pronikavou moudrostí (údiv nadosmrti – tak moudrá a tak mladá): Existuje přece úsměv na nikoho, pro sebe. Vy znáte jen ten druhý!

13. červen

Elvíro! Nesoustředím se.

Nějaké zkoušky je teď to poslední, co by mě mohlo zaujmout, přestože předmět zkoušek mě zajímá neustále. Jenže ne a ne mě strhnout! A můžu si říkat „musí“ klidně nepřetržitě, z hlavy to pořád vypadává. Přišlo to v nevhodnou dobu. Anebo v nejvhodnější. Studentský stav mi dovoluje zabývat se vším zevrubněji, opravdu a nadoraz.

Vedle knih ke studiu do komínku vrším knížky od Jakuba (cokoliv, o čem se zmínil a v knihovně to měli), které přibývají den co den a přerůstají komínek první, a ten se nevyhnutelně kácí. Nemá tak pevnou základnu.

To by bylo, aby mi nepovolili (To by bylo smutný!) odklad, když jsem jako důvod uvedla „krajní zamilovanost“. A na studijním jsou tři ženy! Copak jim svým zpožděním způsobím nějakou újmu? Copak mě za to musejí ztrestat? Samosebou mě to trápí a už bych chtěla vědět, na čem jsem. Samosebou jsem si nadávala a zděsila se zněním toho důvodu. Jak nevhodně to mísím! Do úředního dokumentu strkám intimitu. To nemusí být pochopeno správně! Rektor to může považovat za vtip, kterému je prohřešek se smát, a tak mu upře všechnu vtipnost a posune to k drzosti.

Takhle nemoc, kdyby byla. Tu by odpustili. (Jistěže ne chřipku. Aspoň bronchitidu.)

Ta moje nízká vyplašenost, ustrašenost. Stokrát se